

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

О. І. Гура

« _____ » _____ 2015 р.

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
підготовки бакалаврів
напряму 6.030601 «Менеджмент»
спеціалізації «Менеджмент організацій»

(шифр за ОПП – ВНД 5.34)

Кафедра бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

2015 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО кафедрою бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності факультету менеджменту державного вищого навчального закладу «Запорізький національний університет» Міністерства освіти і науки України

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ Коваленко Наталія Миколаївна, доцент кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, кандидат економічних наук, доцент

ОБГОВОРЕНО ТА РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ КАФЕДРОЮ бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності «31» серпня 2015 року, протокол № 1

Завідувач кафедри

(канд. наук держ. упр., доцент) _____

Д. Т. Бікулов

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Інвестиційний менеджмент» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів напряму 6.030601 «Менеджмент» спеціалізації «Менеджмент організацій».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є загальні закономірності інвестиційної діяльності, особливості і тенденції управління інвестиціями та підвищення ефективності інвестиційних проектів.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення курсу «Інвестиційний менеджмент» базується на загальних знаннях економічної теорії і взаємопов'язане з такими дисциплінами: «Основи економічної теорії» (знання основних економічних законів щодо вибору способу використання обмежених виробничих ресурсів (землі, праці, обладнання, технічних знань) для виготовлення різних товарів і розподілу їх між різними членами суспільства); «Мікроекономіка» (володіння знаннями щодо поведінки на ринку економічних суб'єктів, які прагнуть вигоди, оптимально використовуючи обмежені ресурси альтернативного застосування); «Макроекономіка» (знання механізмів функціонування національної економіки на основі поєднання ринкового саморегулювання та державного впливу на економічні процеси); «Фінанси, гроші та кредит» (знання теоретичних аспектів функціонування таких економічних категорій, як гроші, валюта, кредит, грошовий, фінансовий та валютний ринки і визначення на цій основі методологічних засад формування, розвитку та діяльності грошової, валютної, кредитної та банківської систем); «Фінанси підприємства» (знання грошових відносин, які виникають у процесі господарської діяльності підприємств і пов'язані з формуванням власних і залучених коштів, їх використанням на фінансування витрат та інвестицій підприємства, утворенням і розподілом отриманого прибутку); «Основи менеджменту» (знання загальних закономірностей, принципів формування, функціонування та розвитку системи управління організацією); «Маркетинг» (знання принципів, завдань та функцій маркетингу, способів реалізації його основних політик, враховуючи особливості тієї чи іншої сфери: товарної, планової, комунікації, розподілення); «Економіка підприємства» (знання методів і способів раціонального поєднання і ефективного використання всіх елементів виробничого процесу на рівні підприємства).

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Методологічні засади інвестування.
2. Управління ефективністю інвестиційних проектів.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Інвестиційний менеджмент» є формування у студентів сучасного економічного мислення та системи знань у галузі управління інвестиційною діяльністю підприємств, засвоєння основних теоретичних положень та опанування необхідних практичних навичок, що мають забезпечувати її ефективність.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Інвестиційний менеджмент» є:

- набуття студентами глибоких теоретичних знань з питань сутності, мети та функцій інвестиційного менеджменту;
- опанування студентами методологічних засад та методичного інструментарію інвестиційного менеджменту;
- оволодіння навичками оцінки та прогнозування розвитку інвестиційного ринку, оцінки інвестиційної привабливості підприємств, регіонів та галузей економіки;
- набуття студентами навичок з розробки інвестиційної стратегії підприємства та механізму її реалізації, а також розробки стратегії формування інвестиційного капіталу підприємства та управління ним;
- опанування студентами навичок щодо порядку підготовки реальних інвестиційних проектів підприємства, оцінки ефективності реальних інвестиційних проектів та правил прийняття інвестиційних рішень.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- поняття та принципи інвестування;
- методичний інструментарій інвестиційного менеджменту;
- теорію та практику прийняття управлінських рішень в області розробки ефективних її напрямків;
- теорію та практику формування цілеспрямованого й збалансованого інвестиційного портфелю;
- теорію та практику управління портфелем цінних паперів;
- теорію та практику усебічної експертизи окремих об'єктів передбачуваного інвестування.
- правові основи державного регулювання інвестиційної діяльності в Україні.

вміти:

- прогнозувати розвиток інвестиційного ринку;
- дати оцінку інвестиційному ринку та його окремим сегментам;
- дати оцінку інвестиційної привабливості галузей, регіонів та компаній;

- розробити інвестиційну стратегію компанії (фірми);
- дати оцінку інвестиційним якостям окремих реальних проектів;
- дати оцінку інвестиційним якостям найбільш поширених інструментів фондового ринку за критеріями доходності, ризику та ліквідності;
- дати оцінку ефективності реальних інвестиційних проектів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин, 3 кредита ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

«Методологічні засади інвестування»

Тема 1. Інвестиції і ринок капіталу у сучасній економіці.

Економічна сутність та форми інвестицій. Класифікація інвестицій: реальні та фінансові, прямі і непрямі, короткострокові та довгострокові, внутрішні та закордонні, валові та чисті, приватні, державні, іноземні та спільні.

Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні.

Сутність, мета і завдання інвестиційного менеджменту.

Теорія запозичених коштів. Закон попиту і пропозиції. Рівновага на ринку капіталів.

Теорія міжчасового вибору. Бюджетне обмеження та оптимальне співвідношення поточного і майбутнього споживання.

Інвестиційний попит і пропозиція. Доходність інвестицій. Закон граничної ефективності інвестицій.

Мобільність капіталу, валютні курси та відсоткові ставки у міжнародних взаємозв'язках. Номінальний і реальний валютні курси. Гіпотеза про паритет купівельної спроможності валюти. Арбітражні операції.

Тема 2. Оцінка вартості грошей у часі.

Концепція оцінки вартості грошей у часі. Поняття процентної та дисконтної ставки. Порівняння вартості грошей на початку їх інвестування з вартістю грошей при їх поверненні.

Визначення майбутньої вартості грошей. Визначення теперішньої вартості грошей.

Процес нарощування за простими відсотками. Процес дисконтування за простими відсотками.

Процес нарощування за складними відсотками. Процес дисконтування за складними відсотками. Методи нарощування і дисконтування вартості грошей за простими та складними відсотками. Графічна інтерпретація нарощування і

дисконтування вартості грошей за простими та складними відсотками. Множники нарощування і дисконтування вартості грошей.

Поняття ануїтету та методи його розрахунку. Визначення майбутньої та теперішньої вартості ануїтету.

Тема 3. Фінансові ринки та інструменти.

Види цінних паперів і інвестиційна діяльність. Інструменти позики: простий і переказний векселі, купонні й дисконтні облігації, ощадні сертифікати, прості акції. Гібридні інструменти: привілейовані акції та конвертовані облігації. Похідні цінні папери: форвардні угоди, ф'ючерсні угоди, опціони, варанти, цінні папери з властивостями опціонів.

Види фінансових посередників та їх функції (банки та біржі, інвестиційні фонди і компанії, страхові компанії, пенсійні фонди, торговці цінними паперами).

Фінансові ринки та державне регулювання ринку цінних паперів. Основні функції державних органів влади у регулюванні ринку цінних паперів.

Фінансовий ринок та його структура за типами майнових зобов'язань і строками реалізації майнових зобов'язань: грошовий ринок, кредитний ринок, фондовий ринок, ринок цінних паперів.

Тема 4. Інвестиційний ризик та методи його вимірювання.

Сутність інвестиційних ризиків, їх класифікація та методи оцінки інвестиційних ризиків. Поняття інвестиційного ризику. Класифікація інвестиційних ризиків: за сферами прояву (економічний, політичний, соціальний, екологічний); за формами інвестування (ризик реального інвестування, ризик фінансового інвестування); за джерелами виникнення (систематичний або ринковий і несистематичний або специфічний). Абсолютний і відносний показники оцінки інвестиційного ризику.

Методи вимірювання інвестиційних ризиків: визначення середньоквадратичного відхилення, визначення коефіцієнта варіації, визначення бета-коефіцієнта, експертний метод. Критерії та рівні оцінки інвестиційних ризиків: без ризикові інвестиції, інвестиції з рівнем критичного ризику, інвестиції з рівнем катастрофічного ризику.

Тема 5. Ліквідність інвестицій та методи її оцінки.

Ліквідність інвестицій: сутність, класифікація та методи оцінки ліквідності інвестицій. Поняття ліквідності інвестицій. Критерії оцінки ступеня ліквідності інвестицій: час трансформації інвестицій у грошові кошти; розмір фінансових втрат інвестора у зв'язку з трансформацією інвестицій у грошові кошти.

Класифікація ліквідності інвестицій за часом: терміноволіквідні об'єкти інвестування, високоліквідні об'єкти інвестування, середньоліквідні об'єкти інвестування, слаболіквідні об'єкти інвестування.

Фінансові втрати і фінансові витрати. Оцінка ліквідності інвестицій за рівнем фінансових втрат: низькі, середні, високі і дуже високі. Залежність ліквідності інвестицій за часом трансформації і рівнем фінансових втрат.

Залежність між рівнем ліквідності і розміром інвестиційного доходу. Премія за ліквідність.

Тема 6. Інфляція: її вимір та методика оцінки інфляції.

Поняття інфляції та її вплив на вартість грошових коштів. Номінальна сума грошових коштів. Реальна сума грошових коштів із урахуванням інфляції. Показники оцінки інфляції: темп інфляції, індекс інфляції.

Методи оцінки інфляції. Оцінка інфляції при корегуванні нарощеної вартості грошових коштів. Визначення нарощеної вартості грошових коштів із урахуванням індексу інфляції. Визначення нарощеної вартості грошових коштів із урахуванням реальної ставки відсотка і темпу інфляції. Оцінка інфляції при формуванні ставки відсотка. Номінальна ставка відсотка і реальна ставка відсотка. Оцінка інфляції у процесі розрахунку рівня очікуваних доходів від інвестицій. Інфляційна премія. Графічна інтерпретація рівня очікуваних доходів від інвестицій.

Змістовий модуль 2.

«Управління ефективністю інвестиційних проектів»

Тема 1. Інвестиційний ринок: його оцінка та прогнозування.

Характеристика інвестиційного ринку та принципи його вивчення. Оцінка та прогнозування макроекономічних показників розвитку інвестиційного ринку. Ринкова кон'юнктура. Стадії кон'юнктурного циклу розвитку інвестиційного ринку: підйом, кон'юнктурний бум, ослаблення ринкової кон'юнктури, падіння ринкової кон'юнктури.

Порядок вивчення кон'юнктури інвестиційного ринку: моніторинг, аналіз, прогнозування.

Основні етапи прогнозування кон'юнктури інвестиційного ринку: вибір періоду прогнозування (короткостроковий, середньостроковий, довгостроковий); визначення глибини прогнозних розрахунків (сегментація інвестиційного ринку на рівні галузі, підгалузі, регіону); вибір методів прогнозування та здійснення прогнозних розрахунків (факторний метод і трендовий метод).

Етапи вивчення інвестиційного ринку: оцінка і прогнозування макроекономічних показників розвитку інвестиційного ринку; оцінка і прогнозування інвестиційної привабливості галузей економіки; оцінка і прогнозування інвестиційної привабливості регіонів; оцінка інвестиційної

привабливості окремих компаній і фірм (розробка стратегії інвестиційної діяльності і формування ефективного інвестиційного портфеля).

Тема 2. Оцінка та прогнозування інвестиційної привабливості галузей економіки.

Процес вивчення інвестиційної привабливості галузей економіки: вибір системи інформативних показників для спостереження; побудова системи аналітичних показників і здійснення аналізу інвестиційної привабливості; прогнозування інвестиційної привабливості окремих галузей економіки.

Фази життєвого циклу галузі: народження, зростання, розширення, зрілості, спаду.

Етапи дослідження інвестиційної привабливості галузей економіки для довгострокового вкладення капіталу: макроекономічний аналіз ефективності діяльності галузей, відбір кращих галузей; поглиблений аналіз окремих підгалузей.

Показники макроекономічної оцінки ефективності діяльності галузей: прибуток від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) до загальної суми використовуваних активів; балансовий прибуток до загальної суми використовуваних активів.

Тема 3. Оцінка та прогнозування інвестиційної привабливості регіонів.

Процес вивчення інвестиційної привабливості регіонів: вибір системи інформативних показників для спостереження; побудова системи аналітичних показників і здійснення аналізу інвестиційної привабливості; прогнозування інвестиційної привабливості регіонів.

Показники ранжирування регіонів: рівень загальноекономічного розвитку регіону; рівень розвитку інвестиційної інфраструктури регіону; демографічна характеристика регіону; рівень розвитку ринкових відносин і комерційної інфраструктури регіону; рівень криміногенних, екологічних та інших факторів у регіоні.

Синтетичні та аналітичні показники оцінки інвестиційної привабливості регіонів. Визначення інтегрального показника оцінки інвестиційної привабливості регіонів.

Тема 4. Оцінка та прогнозування інвестиційної привабливості окремих компаній і фірм.

Виявлення стадії життєвого циклу діючого підприємства: народження, дитинство, юність, рання зрілість, остаточно зрілість, старіння. Визначення доцільності інвестування.

Показники динамічного аналізу: динаміка обсягу продукції; динаміка загальної суми активів; динаміка суми власного капіталу; динаміка суми прибутку.

Фінансовий аналіз діяльності компанії: аналіз оборотності активів, аналіз прибутковості капіталу, аналіз фінансової стійкості, аналіз ліквідності активів.

Показники аналізу оборотності активів компанії: коефіцієнт оборотності усіх використовуваних активів, коефіцієнт оборотності поточних активів, тривалість обороту використовуваних активів, тривалість обороту поточних активів.

Показники аналізу прибутковості капіталу компанії: прибутковість усіх використовуваних активів, прибутковість поточних активів, рентабельність основних фондів, прибутковість реалізації (продажу) продукції, показник прибутковості, рентабельність власного капіталу.

Показники оцінки фінансової стійкості підприємства: коефіцієнт автономії; коефіцієнт співвідношення позичкових і власних коштів.

Показники аналізу ліквідності активів компанії: показник поточної ліквідності, показник критичної оцінки ліквідності («Кислотний тест»), коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, тривалість погашення дебіторської заборгованості.

Тема 5. Формування інвестиційної стратегії компанії (фірми).

Поняття інвестиційної стратегії компанії. Принципи розробки інвестиційної стратегії. Ступінь деталізації управлінських рішень при розробці інвестиційної стратегії: невелика (розробка інвестиційної стратегії компанії), середня (формування інвестиційного портфелю компанії), найвища (оперативне управління реалізацією інвестиційних програм і проектів). Основні етапи розробки інвестиційної стратегії фірми. Критерії оцінки розробленої інвестиційної стратегії.

Розробка стратегічних напрямків інвестиційної діяльності.

Основні етапи розробки стратегії формування інвестиційних ресурсів: прогнозування потреби в загальному обсязі інвестиційних ресурсів, вивчення можливості формування інвестиційних ресурсів за рахунок різних джерел, визначення методів фінансування окремих інвестиційних програм і проектів, оптимізація структури джерел формування інвестиційних ресурсів.

Методи визначення вартості діючої компанії: на основі чистої балансової вартості, на основі прибутку.

Джерела формування інвестиційних ресурсів підприємства: власні (чистий прибуток, амортизаційні відрахування); позичкові (довгострокові кредити банків, емісія облігацій, інвестиційний селенг, лізинг); залучені (емісія акцій, інші внески акціонерів та власників компанії).

Тема 6. Обґрунтування та оцінка ефективності реальних інвестиційних проектів.

Розробка бізнес-планів інвестиційних проектів. Структура та зміст бізнес-плану інвестиційного проекту.

Показники оцінки інвестиційних проектів: чистий грошовий потік, норма дисконтування, термін реалізації проекту, інвестиції. Методика оцінки ефективності реальних інвестицій. Порядок визначення чистої приведеної вартості інвестиційного проекту. Визначення коефіцієнту ефективності (індексу прибутковості) інвестиційного проекту. Визначення періоду окупності інвестиційного проекту. Порядок визначення внутрішньої норми рентабельності (прибутковості) інвестиційного проекту.

Інформаційна ефективність фінансового ринку.

Тема 7. Формування та оцінка інвестиційного портфелю компанії (фірми).

Поняття інвестиційного портфелю. Мета та цілі формування інвестиційного портфелю компанії. Типи інвестиційних портфелів. Принципи формування інвестиційного портфелю: принцип забезпечення реалізації інвестиційної стратегії; принцип забезпечення відповідності портфеля інвестиційним ресурсам; принцип оптимізації співвідношення дохідності та ризику, принцип оптимізації співвідношення прибутковості і ліквідності; принцип забезпечення керованості портфелем. Основні етапи процесу формування інвестиційного портфеля.

Особливості формування та оцінки портфелю реальних інвестиційних проектів. Етапи процесу формування портфеля реальних інвестиційних проектів.

Особливості формування та оцінки портфелю цінних паперів. Основні фактори при відборі цінних паперів (акцій, облігацій, ощадних сертифікатів) у формований портфель.

Тема 8. Оперативне управління інвестиційним портфелем.

Розробка календарного плану реалізації інвестиційного проекту. Основні принципи розробки календарного плану реалізації інвестиційного проекту: принцип об'єктної диференціації календарного плану, принцип тимчасової диференціації календарного плану, принцип функціональної диференціації календарного плану, принцип формування резерву календарного плану, принцип планування відповідальності та розподілу ризиків, принцип забезпечення постійного контролю виконання календарного плану.

Розробка бюджету реалізації інвестиційного проекту. Основні завдання розробки бюджету реалізації інвестиційного проекту. Вихідні передумови для розробки бюджету реалізації інвестиційного проекту. Види бюджетів, що розробляються.

Побудова системи моніторингу реалізації інвестиційних програм. Мета розробки системи моніторингу. Основні принципи побудови системи моніторингу реалізації інвестиційних програм.

Критерії «виходу» з неефективних інвестиційних проектів та продажу фондових інструментів інвестиційного портфелю. Основні етапи розробки моделей прийняття управлінських рішень по «виходу» з інвестиційних проектів (програм) і продажу фондових інструментів інвестиційного портфеля. Основні причини можливого зниження ефективності реалізації окремих інвестиційних проектів.

3. Рекомендована література

Основна:

1. Беренс В., Хавранек П. Руководство по оценке эффективности инвестиций : пер. с англ. – М. : АОЗТ «Интерэксперт» : ИНФРА-М, 2005. – 348 с.
2. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент. – К. : ИТЕМ: Юнайтед Лондон Трейд Лимитед, 2006. – 426 с.
3. Бланк И. А. Основы инвестиционного менеджмента : в 2-х т. – К. : Ника-Центр: Эльга, 2008. – 387 с.
4. Мертенс А. В. Инвестиции. – К. : Киевское инвестиционное агентство, 2007. – 648 с.
5. Пересада А. А. Инвестиційний процес в Україні. – К. : ЦНЛ, 2008. – 226 с.
6. Пересада А. А. Основы инвестиционной деятельности. – К. : ЦНЛ, 2006. – 248с.
7. Управление инвестициями: пособие для предпринимателя / Под ред. А. Д. Шеремет. – М. : Инфра-М, 2007. – 380 с.
8. Управление проектами / Под ред. Шапиро. – М. : ИНФРА-М, 2008. – 320 с.
9. Холт Р., Барнес С. Планирование инвестиций : пер. с англ. – М. : «Дело» ЛТД, 2004. – 275 с.
10. Шарп Ф., Александер Г., Бейли Д. Инвестиции : пер. с англ. – М. : ИНФРА-М, 2007. – 560 с.

Додаткова:

1. Бирман Г., Шмидт С. Экономический анализ инвестиционных проектов : пер. с англ. – М. : Банки и биржи: ЮНИТИ, 2007. – 360 с.
2. Бланк И. А. Словарь-справочник финансового менеджера. – К. : Ника-Центр: Эльга, 2008. – 120 с.
3. Бланк И. А. Управление активами. – К. : Ника-Центр: Эльга, 2006. – 240 с.
4. Килячков А. А., Чалдаева Л. А. Рынок ценных бумаг и биржевое дело. – М. : Юрист, 2004. – 190 с.
5. Ковалев В. В. Управление финансами. – М. : ФБК-ПРЕСС, 2008. – 327 с.

6. Ковалев В. В. Введение в финансовый менеджмент. – М. : Финансы и статистика, 2009. – 428 с.
7. Колтынюк Б. А. Инвестиционные проекты : конспект лекций. – СПб. : Изд-во В. А. Михайлова, 2009. – 350 с.
8. Колтынюк Б. А. Рынок ценных бумаг : учебник. – СПб. : Изд-во В. А. Михайлова, 2009. – 320 с.
9. Колтынюк Б. А. Ценные бумаги : Учебник. – СПб. : Изд-во В. А. Михайлова, 2006. – 245 с.
10. Крушвиц Л. Финансирование и инвестиции. Неклассические основы теории финансов : пер. с нем. – СПб. : Питер, 2004. – 450 с.
11. Ли Ч., Финнерти Д. Финансы корпораций: теория, методы и практика : пер. с англ. – М. : ИНФРА-М, 2002. – 280 с.
12. Лобанова Е. Н., Лимитовский М. А. Финансовый менеджер. – М. : ДЕКА, 2006. – 170 с.
13. Лукасевич И. Я. Анализ финансовых операций. – М. : Финансы: ЮНИТИ, 2008. – 270 с.
14. Методические рекомендации по оценке эффективности инвестиционных проектов // Рук. авт. кол. В. В. Косов, В. Н. Лившиц, А. Г. Шахназаров – М. : Экономика, 2005. – 230 с.
15. Миллер Р., Ван-Хуз Д. Современные деньги и банковское дело : пер.с англ. – М. : ИНФРА-М, 2008. – 340 с.
16. Модильяни Ф., Миллер М. Сколько стоит фирма? Теорема ММ : пер. с англ. – М.: Дело, 2009. – 245 с.
17. Сергеев И. В., Веретенникова И. И. Организация и финансирование инвестиций. – М. : Финансы и статистика, 2004. – 380 с.
18. Скотт М. Факторы стоимости: Руководство для менеджеров по выявлению рычагов по созданию стоимости : пер. с англ. – М. : ЗАО «Олимп-Бизнес», 2007. – 260 с.
19. Ушакова Н. Н., Унковская Т. Е., Гуляева Н. Н., Гринюк Н. А. Инвестирование, финансирование, кредитование: стратегия и тактика предприятия. – К. : КГТЕУ, 2007. – 290 с.
20. Шарп Ф., Александер Г., Бейли Д. Инвестиции : пер. с англ. – М. : ИНФРА-М, 2007. – 580 с.

Інформаційні ресурси:

Періодичні видання України з проблем бізнесу:

1. <http://www.banker.com.ua> – Банківські новини
2. <http://www.business.ua> – журнал «Бизнес»
3. <http://www.expert.ua> – журнал «Експерт-Україна»
4. <http://www.dsnews.com.ua> – газета «Деловая Столица»
5. <http://www.kommersant.ua> – газета «Коммерсант-Україна»

6. <http://www.companion.ua> – журнал «Компаньон»
7. <http://www.kontrakty.com.ua> – газета "Контракты"
8. <http://www.investgazeta.net> – «Украинская инвестиционная газета»
9. <http://www.korrespondent.net> – Українська мережа новин «Korrespondent.net»

Офіційні сайти державних органів влади:

1. <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1023-12> – Офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.stat.gov.ua> – Офіційний сайт Державного статистичного управління України
3. <http://www.biz-registr.com.ua/?ct=12> – Офіційний WWW-Регістр бізнес-сайтів України і зарубіжжя
4. <http://www.min.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету міністрів України
5. <http://www.zoda.gov.ua> – Офіційний сайт Запорізької обласної державної адміністрації
6. <http://www.zp.stat.gov.ua> – Офіційний сайт Запорізького обласного управління статистики

Корисні сайти з менеджменту:

1. <http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82>
2. <http://books.efaculty.kiev.ua/men/6/t3/2.html>
3. <http://economic.in1.com.ua/book/34/2294.html>
4. <http://www.readbookz.com/cat/10.html>
5. <http://www.management.com.ua/>
6. <http://www.cfin.ru/management/index.shtml>
7. <http://www.inform.od.ua/>
8. <http://www.management.web-standart.net/rubrics/issues/15/>
9. <http://www.examen.od.ua/osnovi/>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання:

- усне опитування на практичних заняттях;
- тестування на практичних заняттях;
- поточні контрольні роботи на практичних заняттях;
- модульні контрольні роботи на практичних заняттях;
- підсумкове опитування студентів за тематикою змістових модулів.